

Nr 122.

Av herr **Runefors**, om sådan ändring i lagen om arbetstidens begränsning, att arbetare och arbetsgivare må äga rätt att överenskomma angående arbetstidens längd.

Då lagen om arbetstidens begränsning vid förra riksdagen antogs, så restes mot detta lagförslag vissa betänkligheter. För industrier, i vilka de tekniska hjälpmedlen kunna tagas i anspråk och maskinerna forcera arbetet och fordra, att arbetarnas hela intresse för arbetet under arbetstiden tages i anspråk, där är åtta timmars arbetsdag tillräcklig, ja, vid vissa industrier kanske för lång.

Det är otvivelaktigt, att det tar betydligt hårdare på krafterna, då man varje dag måste sköta sinnrikt inrättade maskiner, vilka varje minut fordra noggrann tillsyn och sinnesnärvaro än att utföra ett arbete med mera personlig självbestämningsrätt för hand eller i det fria.

Genast vid lagens ikraftträdande har det också visat sig, att vi äro inne på ett område, där vi på lagstiftningens väg måste framgå med en viss varsamhet. Det finns t. ex. arbetsföretag, i vilka arbetet ej är så maktpåliggande. Dessa kunna vara förlagda på platser, där arbetarestammen ej känner sig som bofast. Deras arbete där är inriktat på att under arbetstiden försöka hopspara något kapital att avsätta till ett eget hem eller dylikt. Både arbetare och arbetsgivare äro eniga om att utsträcka arbetstiden över den lagstadgade, men de ha ej rätt härtill enligt nuvarande lagens bestämmelser.

I ännu högre grad visar sig svårigheten i lagens tillämpning, då det gäller säsongarbeten. I sådant fall resa arbetarna från sina hem för att under säsongen förtjäna och spara ihop så stort överskott som möjligt. Jag vill hänvisa exempelvis till såg-, väg- och brobyggnadsarbeten. Arbetarnas bostäder på den nya arbetsplatsen äro mycket primitiva. Tillgång till föreläsningar eller nyttig förströelse finns ej. De leva långt från sina familjer och kunna ej den tid de äro fria deltaga i något arbete för familjen. Sin fritid bliva de nästan hänvisade till att använda vid kortleken. Även här kan det ligga både i arbetarnas och

arbetsgivarnas *gemensamma intressen* att förlänga arbetstiden, i all synnerhet under dagar och tider, då det är vacker och tjänlig väderlek. Här kunde framdragas ofantligt många exempel på, där det ligger i båda parternas *gemensamma* — ja hela landets — intresse, att de själva efter *fri överenskommelse* finge bestämma arbetstiden.

Önskligt hade varit, om arbetsrådet på ett mera smidigt sätt tagit hänsyn till speciella önskemål och på grund därav meddelat dispens från lagens tillämpning i flera fall, än vad hittills skett.

Då arbetsrådet säkerligen i framtiden som hittills kommer att bli överhopad med framställningar om dispenser från lagens tillämpning, vore det önskvärt att tillfälle bereddes för arbetarna och arbetsgivarna själva att efter vissa framställda grunder tillåtas uppgöra *fri överenskommelse* om arbetstidens längd.

På grund av det anförda vill jag vördsamt hemställa:

att riksdagen ville besluta sådan ändring i lagen om arbetstidens begränsning, att arbetare och arbetsgivare tillsammans äga rätt till *fri överenskommelse* angående arbetstidens längd,

och att vederbörande utskott måtte formulera de ändringar i lagen som ett bifall till detta förslag skulle innebära.

Stockholm den 19 januari 1920.

Enok Runefors.
